

ANY VI.

REUS, 15 D'OCTUBRE DE 1925

NUM. 138.

EXCESSOS LITERARIS

PER L'EDUCACIÓ DE LA JOVENTUT

Es veritablement vergonyós i lamentable l'espectacle que està donant la joventut actual, d'aquest i tants altres pobles. No s'hi veu—salvant, naturalment, escassíssimes i apreciables excepcions—ni ideals, ni amor a la cultura, ni educació ciutadana, ni esperit de lluita, ni anhels de millorament, ni afició a l'estudi, ni optimisme, ni fé, ni constància, ni la més petita esperança de salvació i perfeccionament espiritual. Els esports ho omplen tot i sols els esports preocupa als homes de demà. Per ells no hi ha res tant interessant com un partit de futbol i per ells l'aspiració suprema es guanyar un campionat encara que sigui a costa de cames trencades, d'escàndols i immoralitats i, sobre tot, de fomentar odis barbres entre pobles germans.

El qui digué que gràcies a l'actual epidèmia deportiva els joves d'avui tenen els peus grossos i'l cap petit, tingué un gran encert. Perque si després de fer exercici corporal es cuidessin d'educar-se i d'ins-truir-se, tothom beneïria els esports. Però desgraciadament no's dona aquest cas, si

no que en tots els demés ordres nostra actual joventut fa llàstima, perque no fa res, ni sab res, ni—el que es més trist—no vol fer res ni saber res. Qui no recorda els nostres temps en que una activitat asombrosa, un afany d'escriure, d'actuar, de desempeñar càrrecs, era la característica de bon nombre de jovenets? Què s'ha fet d'aquell devassall d'energies esmerçades en el periodisme, en les entitats polítiques i culturals, en el moviment obrer, en tants i tants aspectes de la vida inquieta i lluitadora de la nostra generació?

Avui tot es negatiu. Ningú treballa per enlairar el nivell moral i intel·lectual del poble. Ningú escriu, ningú llegeix, ningú pensa. I'l més trist es que en aquest ambient d'ignorància, en aquest medi de pobresa mental, si quelcom es distingeix de la generalitat, si algú—per etzar—té afició a les arts, a la literatura, a una manifestació qualsevulga de la intel·ligència... es pitjor, molt pitjor encara que tots aquests elements que no pensen ni senten ni fan obra positiva. Perque—salvant novament

excepcions raríssimes—els pocs que fan quelcom ho fan tan malament que fa fredat, que produeix encara més i més profunda tristesa. Vegéu-los: no saben ni sisquera el que és gramàtica; no son capaços de fer una carta correctament escrita; no han fullejat mai un tractat de Preceptiva literària; no han llegit a penes rés i el poc que han llegit o es horrorosament dolent o, si es bó, no n'han entés una paraula; no han tingut, ni han volgut tenir, qui'ls hagi corregit, qui'ls hagi orientat i encarrilat, i, malgrat tot, no tan sols escriuen articles sense sintaxis, sinó que s'atreveixen a publicar llibres... Llibres, senyors, que s'envien a les redaccions de diaris i revistes, a biblioteques i a tot arreu posant en evidència a l'autor, a l'editor i al poble on es publiquen!

Llibres!... Però es que no's té consciència del que és un llibre? No; no se'n té, per què si se'n tingués, si's donessin compte de la transcendència que té el llibre, si sabessin que'l llibre és la més alta manifesta-

ció de la sabiduria, del talent i de l'estudi no s'atrevirien a «fabricar-los» amb tanta facilitat. Quantes voltes hem tingut de pensar en la conveniència de reglamentar l'obra publicació, d'exigir determinades garanties als autors, d'establir una previa censura intel·lectual i adhuc d'imposar càstics als que atenten contra'l bon nom de la ciutat i de les lletres!...

No; l'espectacle actual no pot, no deu tolerar-se. Consti que no tractem de molestar a ningú, ni de censurar concretament a ningú. Tal vegada dels elements a que'ns referim n'hi ha algú que ben aconsellat, amb ganes d'esmenar-se i aprendre, arribaria a fer obra lloable i profitosa. El que cal, el que urgeix, es que, qui pugui, faci el que calgui per educar la joventut, per tornar-la al bon camí, per conquerir-la a la causa santa de la cultura popular: an això van encaminades aquestes ratlles.

Quanta feina hi a fer encara, companys i consocis de l'Associació de la Premsa i del CENTRE DE LECTURAL

J. RECASENS I MERCADÉ

SETEMBRE

*Ai Setembre d'or,
que tens un tresor
de fruita madural*

*De fruita de mel
que riu sota'l cel
i l'esguard atura.*

*En ton si fecond,
quan l'istiu es fon
prou s'hi endevina;*

*el raim tan ros,
el préssec sucós
i la poma fina.*

F. M. M.